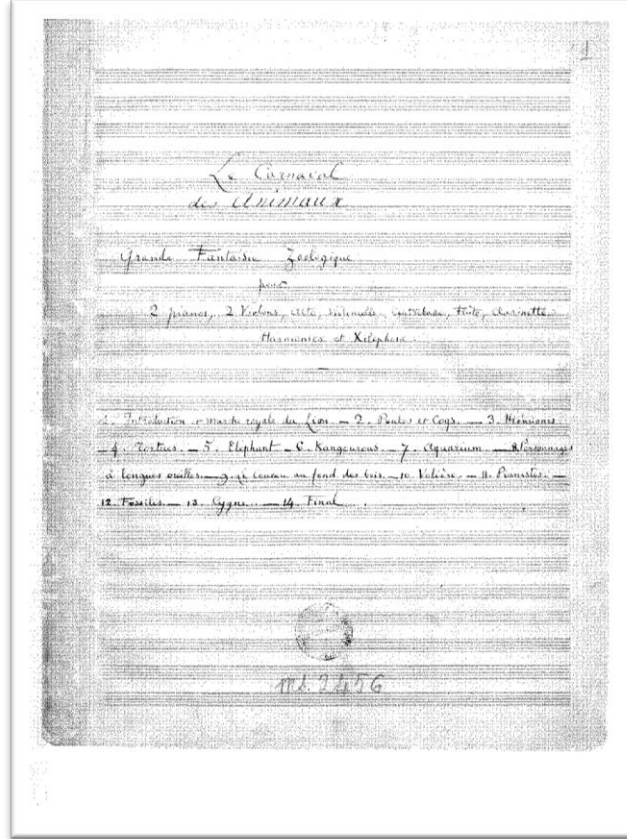

Hayvanlar Karnavalı (Le Carnaval des Animaux)

1.Introduction ve Aslanların Kral Marşı (Andante maestoso); 2.Tavuklar ve Horozlar (Allegro moderato); 3.Yabani Eşekler (Presto furioso); 4. Kaplumbağalar (Andante maestoso); 5.Filller (Allegretto pomposo); 6.Kangurular (Moderato); 7.Akvaryum (Andantino); 8.Uzun Kulaklı Kişiler (Tempo and Libitum); 9. Guguk Kuşu Ormanda (Andante); 10.Kuşhane (Moderato grazioso); 11.Piyanistler (Allegro moderato); 12.Fosiller (Allegro ridicolo); 13.Kuşu (Andantino grazioso); 14.Final (Molto Allegro)

Fransa yerine önce Almanya'da ün kazanan, Wagner'i önce savunan, sonra eleştiren Saint-Saëns, Almanya'daki konserlerinin iptali üzerine Viyana ve Prag'ta kazandığı başarılarından sonra Avusturya'nın küçük bir köyünde dinlenirken 1886 Şubat ayında, ileride onun en ünlü eseri olarak tanımlanacak olan "Hayvanlar Karnavalı" adlı eserini besteledi. "Büyük Zoolojik Fantezi" başlığıyla yazdığı eseri, daha 1861-65 yılları arasında Ecole Niedermeyer'de piyano dersleri verdiği sırada müzikal bir parodi olarak düşünen usta piyanist Saint-Saëns, acemi piyanistlerle de alay etmek istemiş, eseri o şekilde planlamıştı. Hayvanlar Karnavalı ilk kez viyoloncelci Charles-Joseph Lebouc'un Paris'teki bir konserinde 9 Mart 1888'de bestecinin de piyanoda katılımıyla seslendirildi.

Yer yer başka bestecilerin eserlerini –Offenbach'ın Can Can'ını Kaplumbağa'da, Berlioz'Un valsinin Filler'de, Rossinin Sevil Berberi'nin ünlü aryasını, İskeletlerin Dansı'nı ve tanınmış çocuk şarkılarını da Fosiller'de kullandığı gibi, piyanistlere de "Uzun Kulaklılar" arasında yer vermiştir. Eser de bestecinin stiline hafifliğine örnek

olarak tanımlanınca, Saint-Saëns bir iki çalınıştan sonra Hayvanlar Karnavalı'nın yaşamı boyunca seslendirilmesini yasakladı. Ünlü Rus balerini Anna Pavlova'nın (1881-1931) ısrarı üzerine ancak onüçüncü bölüm "Kuğué (Le Cygne) 1905'te yayımlandı. Aynı yıl Mihael Fokin'in koreografisiyle Kuğunun Ölümü (La Mort du Cygne) başlığıyla sahnelendi ve tüm ünlü dansçıların repertuarında yer aldı. Eserin tümü ise ilk kez, bestecinin ölümünden sonra Durand Yayınevi tarafından basıldı ve 25 Şubat 1922'de de Gabriel Pierné yönetiminde Paris'te seslendirildi.

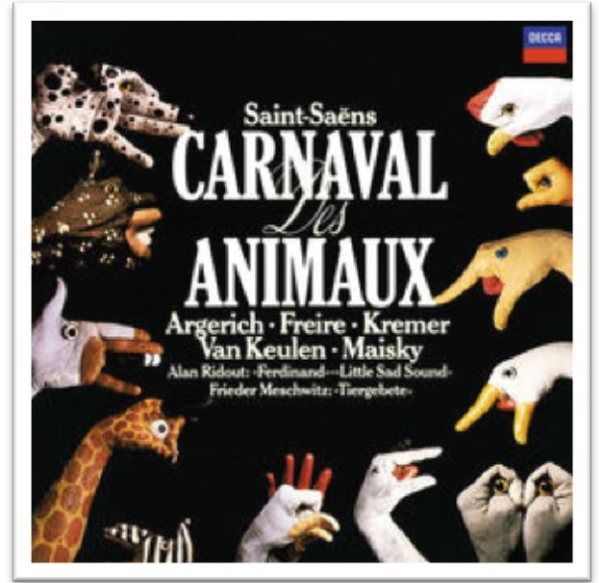
Günümüzde çoğu kez, müzikler arasında yerleştirilen metinle seslendirilen ve bu nedenle çocuk konserlerinin sevilen eserleri arasında yer alan, bir iki dakikayı geçmeyen 14 bölümden oluşan Hayvanlar Karnavalı, aslında flüt, pikolo flüt, klarinet, iki piyano, ksilofon, glockenspiel, çelesta ve yaylı çalgılar için yazılmıştır.

Eser, tüm hayvanların ortak karakterini belirleyen kısa bir giriş (Introduction) ile başlar; piyanonun trillerini çeşitli motifler izler ve bir glissando ile, 4/4'lük ölçüdeki görkemli marş, "Aslanların Yürüyüşü"ne geçilirken

piyanodaki basların kadansları ortamı güçlendirir. Kısa bir aradan sonra yine 4/4'lük ölçüde, tekrarlı notalarla, süslemelerle vurgulanan "Tavuklar ve Horozlar" sergilenir. Üçüncü olarak "Yabani Eşekler" (Hémiones), virtüöz piyano pasajlarıyla bu hayvanların canlılığını belirler. 4.parça "Kaplumbağalar"da Saint-Saëns, Offenbach'ın "Orefeus Cehennemde" adlı operetindeki 4/4'lük ölçüdeki ünlü Can-Can dansını yaylı çalgıları piyano eşliğinde aşırı ağırlaştırarak kullanarak kaplumbağaları vurgulamıştır. Bunu izleyen "Filler" ise, Hector Berlioz'un Faust'un Lanetlenmesi'nden alınan temayla, 3/8'lik ölçüde piyano ve kontrbasın önderliğinde yansıtılır. 6.parça "Kangurular" 4/4'lük ölçüde, iki piyanonun kıvrak süs notalarıyla sıçrayışları belirleyerek başlar; 3/4'lük ölçüde ağır havada çok kısa sürer. 7.parça, piyanonun fondaki kadans ve trilleriyle, ksilofonla balıkların, önce yaylıların canlandığı yüzüşlerinin duyuran "Akvaryum"dur. 8.parça "Uzun Kulaklı Kışiler" de yaylıların şiddetli yay çekişleriyle eşek anırmaları yansıtılır. 9.parça 3/4'lük ölçüde, ağır ve romantik havada yansıtılan orman atmosferinde, klarinetin duyurduğu "Guguk Kuşu"dur. Hayvanlar Karnavalı'nın en virtüöz parçalarından biri de, eserin özgün versiyonunda flüte zor görevler yükleyen ve kafese hazır olmayan özgürlük şarkılarını söyleyen kuşları canlandıran 10.bölüm "Kuşhane"dir. 11.parçada Saint-Saëns "Pianistler"i de bu diziyeye katmış, sert akorlarla kesilen basit piyano gamlarıyla başlamış, iki acemi piyanistin gamları karıştırmalarıyla sürdürmüştür. 12.parça "Fosiller" yine ilginç şakalara sahne olur. 2/2'lik ölçüde başlayan parçada, fosiller (yani eski besteciler) kendi eserlerinden karakteristik bölümlerle anılır. Besteci önce kendisini alaya alarak başlar. İlk olarak kendi Dance Macabre (İskeletlerin Dansı) adlı eserini ksilofonla duyurur. Sonra da "J'ai du bon tabac" ve "Ah! Vous dirai-je maman" adlı çok ünlü iki çocuk şarkısıyla Rossini'nin Sevil Berberi'nden "Una voce poco fa" aryasını karıştırarak sürdürür. 13.parça 6/4'lük ölçüde, duygulu ve hüzünlü, ama zarif havada viyolonselün sunduğu "Kuğu" ile bir romans tarzında ün kazanmış, viyolonselcilerin solo repertuarında da yer almıştır. Son bölüm olan "Final", 4/4'lük ölçüde gürültülü ve canlı havada yine tüm hayvanların geçit törenini virtüöz pasajlarla yansıtarak eseri sona erdirir.

Süre 28'

- Aktüze İ. Müziği Okumak. Cilt 4. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.
- [http://imsip.org/wiki/Le_carnaval_des_animaux_\(Saint-Sa%C3%ABns,_Camille\)](http://imsip.org/wiki/Le_carnaval_des_animaux_(Saint-Sa%C3%ABns,_Camille))

Kazım ÇAPACI